

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Petiti Philosophi & Doctoris Medici, Miscellaneorum Observationum Libri quatuor

Petit, Pierre

Trajecti ad Rhenum, 1682

Cap. XV. Minus vulgata hujus nominis [...] notio ex Platone observata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13245

raeteris similitudinem in vetustis libris manuscriptis saepe confunduntur. Intelligi autem voluit hoc nomine Hesiodum in villa rustica (sic enim κόλυβον Hesychius interpretatur ἔπαυλιον) id est, in 2. lib. qui est de agricultura. Tanquam Hesiodus suum poema partitus sit in duos libros; & posteriorem κόλυβον hoc est, Villam inscripserit. o acumen! Sed nimis diu nugis recensendis immoror. vera lectio est: ὅταν ἀνδρῶν σκολύμω. ex qua partim transpositis, partim interpolatis quibusdam literis nobis existit hæc: ἐπὶ τῷ σκολύμω, facile enim ex ἀνδρῶν præpositionem ἐπὶ, ex adverbio ὅταν, articulum τῷ in auferendi casu expreslerunt male seduli librarii, retracto scilicet eo, & post præpositionem collocato.

CAPUT XV.

Minus vulgata hujus nominis ἀνδρῶν notio ex Platone observata.

V Ideor observasse apud Platonem, nomen ἀνδρῶν, quod hominem sonat, & naturam sive, ut loquuntur, humanam speciem significat, solitum fuisse usurpari de personis admodum vilibus & contemptis, ut de publico ministro judicum capitalium, quem Græci δήμιον, Latini carnificem vocant. In dialogo igitur, qui inscribitur Phædon sive de Anima, ubi Socratis extrema narrantur, & quidem ita graphice, ut necesse sit lectorem, qui ferreus non sit moveri, immo vero (quod de se M. Tullius, & Casar Scaliger, quoties eum locum legerent, testantur) illacrymare: Ibi, inquam, sexies nomen ἀνδρῶν de ministro illo usurpatur. Primum quidem ne ignoretur, de quo homine loquatur, ὁ τῶν ἑνδεκά ὑπηρέτης un-

decim virorum minister vocatur: exinde semper ὁ ἄνθρωπος. Ipse Socrates hunc parati veneni, atque horæ fatalis se admonentem cum lacrymis: Ὡς ἀσεΐ, ἔφη, ὁ ἄνθρωπος, καὶ παρὰ πάντα μοι χρόνον προσήει καὶ διελέγετο ἐνίοτε. i. *Quam civilis homo, & quidem per omne tempus ad me accedebat interdum & colloquebatur.* Et paulo post: Καὶ ἐνεγκάτω τίς τὸ φάρμακον, εἰ τέτριπται. εἰ δὲ μή, τριψάτω ὁ ἄνθρωπος. Rursus: Ἰδὼν δὲ ὁ Σωκράτης τὸν ἄνθρωπον. Item: Ἄλλ' ὡσπερ εἰώθει ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Sed & infra: Οὕτω γὰρ ἐκέλευσεν ὁ ἄνθρωπος. Postremo in fine dialogi: Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔξεκάλυψεν αὐτόν. Ceterum de honestis vix unquam Græci ἄνθρωπον usurpant, potius ἄνδρα. Idem observasse Romanos propemodum constat. Certe apud Terentium Heaut. Act. 5. scen. 3. sic uxor in jurgio compellat virum:

Profecto nisi caues tu, homo, aliquid gnato conficies mali.

Ad quæ verba Jo. Calphurnius in scholiis, cum contemptu, inquit, & stomacho pronuntiandum. sic in epistolis, Symmachus lib. 6. epist. 55. Heri (inquit) per hominem meum scripsi, hoc est, amanuensum. Hinc est fortasse quod in Evangelio Pilatus Christum dominam virgis cæsum & ridicule amictum purpura, ac spinis coronatum Judæis ostendens, hominem, per contumeliam scilicet, appellat; Joan. 19. vers. 5. Ἐξήλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸ ἀκάνθινον σέφακον, καὶ τὸ πορφυρῶν ἱμάτιον καὶ λέγει αὐτοῖς (supple Πιλάτου) Ἴδε ὁ ἄνθρωπος. Ecce homo. ut nullum esset genus contumeliæ in verbis aut factis, quod non Christus servator pro hominis salute perferret.